–

Lietas Nr. C10066113
Lietas arhīva Nr. C-0661-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2013.gada 06.septembrī, Bauskā.

Bauskas rajona tiesa

tiesnese I.Tikuma, izskatījusi rakstveida procesā Bauskā, Zaļā ielā 12, civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

2013.gada 05.jūnijā tiesā saņemta /pers. A/ maza apmēra prasība pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu /datums/ dzimušā dēla /pers. C/ uzturam. Prasītājs norāda, ka atbildētāja par dēlu neinteresējas un materiāli neatbalsta 12 gadus. Prasītājs lūdz piedzīt uzturlīdzekļus viņa labā dēla uzturam ne mazāk kā 30% no minimālās mēneša darba algas no prasības iesniegšanas dienas- Ls 60 mēnesī.

Prasība pamatota uz Civillikuma 177., 179.pantiem. Prasītājs nelūdz uzklausīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma (CPL) 56.panta piektā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.*

Atbildētājai par lietas ierosināšanu paziņots uz deklarētās dzīvesvietas adresi, nosūtot prasības pieteikumu, izskaidrojot procesuālās tiesības un pienākumus (11.lietas lapa). Atbildētāja nav sniegusi rakstveida paskaidrojumu, nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

CPL 250^{25}.panta pirmā daļa nosaka, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.*

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā pusēm paziņots, nosūtot paziņojumus 2013.gada 17.jūlijā (15.lietas lapa). Paziņojumi nosūtīti uz deklarētās dzīves vietas adresēm.

Tiesa atzīst, ka par procesu atbildētājai ir paziņots CPL noteiktā kārtībā, jo tiesas dokumenti ir nosūtīti uz atbildētājas deklarētās dzīves vietas adresi. Ņemot vērā minēto un to, ka paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai, lietu iespējams izskatīt rakstveida procesā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Ar lietas materiāliem pievienoto dzimšanas apliecības kopiju pierādīts, ka /datums/ dzimis /pers. C/, kura vecāki ir /pers. A/ un /pers. B/ (iepriekš) (8.lietas lapa).

Civillikuma (CL) 177.pants paredz, ka līdz pilngadības sasniegšanai [219.p.] bērns ir vecāku aizgādībā.

CL 178.pants paredz, *ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.*

Prasītājs īsteno bērna aprūpi un uzraudzību, jo bērns dzīvo pie prasītāja, ko pierāda izziņa par bērna dzīves vietu (19.lietas lapa).

CL 179.pants nosaka, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.*

Panta piektā daļa paredz, ka *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 “Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam”, kuri izdoti

saskaņā ar CL 179.panta piekto daļu, nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumiem Nr.1096, minimālā mēneša darba alga no 2011.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 200 latu, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem bērniem no bērnu 7 gadu vecuma ir Ls 60 mēnesī katram bērnam.

Prasītājs lūdz piedzīt uzturlīdzekļus bērna uzturam atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam minimālajam apmēram.

Tiesa atzīst, ka katra vecāka pienākums dot uzturlīdzekļus sava bērna uzturēšanai ir absolūts pienākums, kurš noteikts ar likumu. Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka *bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte*.

Prasītājs norāda, ka atbildētāja bērna uzturēšanā nepiedalās. Atbildētāja nav sniegusi pierādījumus, ka piedalās sava bērna uzturēšanā regulāri un vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā, maksājot uzturlīdzekļus prasītājam, kura ikdienā aprūpē un uzrauga bērnu. Atbildētāja nav sniegusi paskaidrojumu.

Ņemot vērā, ka atbildētājas kā nepilngadīga bērna mātes pienākums, atbilstoši CL 179.pantam, neatkarīgi no viņas spējām un mantas stāvokļa vai jebkādiem citiem apstākļiem ir nodrošināt sava bērna uzturēšanai uzturlīdzekļus vismaz minimālajā apmērā, uzturlīdzekļi no atbildētājas piedzenami tādā apmērā, kāds noteikts ar Ministru kabineta noteikumiem par minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kā to lūdz prasītājs.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas, jo ar prasības celšanas dienu prasītājs uzsāk īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā. Minētais atbilst bērna interesēm un tiesu praksei (sk. Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 27.janvāra spriedums lietā Nr.SKC- 254). Tiesā nav sniegti pierādījumi par maksājumu veikšanu pēc prasības celšanas. Uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērna pilngadībai, kamēr bērns ir vecāku aizgādībā.

CPL 33.pants nosaka, ka *tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.* CPL 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.*

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu. CPL 42.panta pirmā daļa paredz, ka *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos*.

Saskaņā ar CPL 35.panta pirmās daļas 3.punktu *prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu*. Maksājumu kopsumma par vienu gadu ir Ls 720 (Ls 60 reiz 12 mēneši). Valsts nodeva saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas pirmā punkta a apakšpunktu ir Ls 108 (15% no Ls 720).

Tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva par prasību par uzturlīdzekļu piedziņu Ls 108 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu atbildētājai un paziņojumu nosūtīšanu pusēm Ls 3,65.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34., 35., 42., 74., 93., 189., 193., 199., 204.[1], 250.[25].pantiem tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus sākot no 2013.gada 05.jūnija dēla /pers. C/, dzimis /datums/, personas kods /personas kods/, uzturam **Ls 60** (sešdesmit lati) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus- valsts nodevu **Ls 108** (viens simts astoņi lati), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **Ls 3,65** (trīs lati 65 santīmi). Noteikt atbildētājai termiņu sprieduma par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts nodeva iemaksājama: saņēmējs: Valsts kase; NMR 90000050138; Konta Nr. LV55TREL1060190911200; BIC kods TRELLV22; Valsts nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: saņēmējs: Tiesu administrācija Mūkusalas iela 41b, Rīga; NMR 90001672316; ar PVN apliekamās personas Nr. LV90001672316; saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV 22; Konta Nr. LV51TREL2190458019000; maksājuma mērķis- 21499 (atbildētāja vārds, uzvārds). Maksājumus apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Bauskas rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams. Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma- 2013.gada 06.septembra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Bauskas rajona tiesā.

Tiesnese I.Tikuma